

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA 1. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

A tisztességtelen verseny

Ellen már öt-hat évvel ezelőtt törvényjavaslatot nyújtott be Mirto volt kereskedelmiügyi miniszter. A javaslat minden tekintetben a legkitünőbbben volt megszerkesztve úgy, hogy alkalmas is lett volna a tisztességtelen kereskedelmi versengés megszüntetésére. Sajnos a mű csak terv maradt, nem lett belőle törvény. Ugyanis Bucurestiben már akkor is tömegtelenek voltak az alkalmi árusok, ezek küldöttséget menesztettek a kormányhoz és megkérdezték, hogyan fognak majd róluk gondoskodni, ha elesnek a kenyérkeresetüktől? Tíz és tízezrek voltak ezek a marchitanok, azaz markotányosok, akik így házalva tengették életüket. Akkor az a szociális belátás győzött, hogy nem szabad ily rengeteg sok embert egyetlen tollvonással kilátástalan nyomorúságba dönteni, földönfutóvá tenni. Így ők kegyelmet kaptak, de elhalasztódott annak a végtelenül fontos kérdésnek a rendezése, amely már minden nyugati országban régesrég törvényhozásilag szabályozva van. Viszont, ami évekként ezelőtt csak a közgazdasági élet kellemetlen visszássága volt, abból most általános nagy baj lett, oly szélesen felburjánzó veszedelem, hogy immár az egész rendszeres kereskedelmet existenciájában fenyegeti. A vidéki városokat is teljesen elárastották a házalók, sőt már a falvakat is elönti ennek a házalói kereskedelemnek az abuzusa, ahogy lassan minden árucikket a legitim kereskedelem megkerülésével egyenesen juttat el a fogyasztóhoz. Igen sok áru már a nagykereskedőhöz sem juthat el, mert akadnak olyan vállalatok, amelyek áruautóikat utaztatják faluzni. A szármalmszegény kis házalókból viszont gyakran dús gazdag emberek lesznek, ahogy a törvény és ellenőrzés hiányában felbuzdulva látják, hogy szabad lett számukra a pálya és tér. Nincs üzletük, nincs rezsijük, mint adóalanyok ugyiszólván elérhetetlenek, ők tehát vigan tudnak konkurrálni. Sőt sokszor még a fogyasztó is csufosan ráfizet az árjukra, amelynek a súlyos minőségére csak akkor jön rá, amikor az alkalmi eladó már a hetedik határban jár. A legnagyobb visszaélésekre is ad alkalmat ez az állapot, amely végeredményben lassankint az egész kereskedelemre vet mind sötét árnyéket. Időszzerű tehát: tisztességtelen versenyről szóló törvény, amely épp mostaa készül és talán rövid idő múlva mégis csak jogervényre emelkedik. Ennek a törvénynek lesz a feladata, hogy a tisztességes kereskedelemnek annyira ártó szinleit végeladásokat is súlyos szankciókkal lehetetlenné tegye és szabályozza a szezoneladásokat is. A jövőben csak egy bizonyos meghatározott időben lesznek eladhatók a maradékok és rak-táron marad árúk. Mindenekfölött pedig a házalói kereskedelem megrendszabályozása a legsürgősebb. Mert ezen a téren voltak tapasztalhatók a legártóbb visszaélések. Bucurestire és Ilfov megye területére vonatkozólag máris megjelent egy törvényhatósági határozat, amely karácsony utánig megtiltja a házalást. És ez nagyon is helyes, sőt követendő volna. Mert hogyha a kereskedőtársadalom mai inséges időkben egyetlen nagy vásári alkalmát, még a karácsonyt, is tönkreteszi a tisztességtelen alkalmi verseny, úgy ne csodálkozzék végeredményben az állam sem azon, ha majd ez a legsúlyosabb terheket viselő kategória nem tud adó-fizetési kötelességének eleget tenni.

(Flaneur)

Az angol király szerelmes egy elvált asszonyba, akit feleségül akar venni és az súlyos válságot idézett elő

VIII. Edward angol király szerelmi regénye foglalkoztatja az egész világsajtót. A király elmúlt már negyven éves és évek óta sokat beszéltek róla, hogy miért nem nősül meg. Azt is suttozták, hogy nőgyűlölő és agglegény akar maradni. Most kiderült, hogy Edward király régóta szerelmes és pedig egy elvált asszonyba. A szíve már akkor is ezé az asszonyé volt, amikor azt a bíróság még nem választotta el férjétől. Most azután ez a titkolt szerelmi regény egyszerre kipattant, mert

a király közölte kormányával, hogy nősülni akar.

A királynak ez a nősülési szándéka nemcsak Angliának, hanem az egész világnak nagy szenzációja.

Az angol arisztokrácia köreiben már régóta suttoztak róla, hogy a király mélységes rokonszenvet érez az ameri-

kai Missis Simpson, egy kanadai katonatiszt elvált felesége iránt. A tegnap reggeli lapok azután mindenek meglepetésére azt írták, hogy a király a legkomolyabb házassági tervekkel foglalkozik és

feleségül akarja venni Missis Simpson.

A szenzációt hatalmas tőzsdei árzuhanás pattantotta ki. Csütörtökön ugyanis a londoni tőzsdén az árfolyamok megfoghatatlan okból hirtelen zuhantak. Ez a zuhanás átterjedt a többi világtőzsdére is. Ezzel kapcsolatosan azután a hangadó tekintélyes londoni reggeli lapok megírták, hogy a tőzsdei események a király házassági terveivel függenek össze és, hogy

igen könnyen a legsúlyosabb belpolitikai következményeket vonhatják maguk után.

A kormány lemond, ha a király nem enged

Baldwin miniszterelnök ezen a héten már kétszer jelent meg a királynál kihallgatáson. A tegnapi kihallgatás maga a miniszterelnök kérelmezte és ez alkalommal tudomására adta a királynak, hogy a kormány minden tisztelet mellett, amelyet az uralkodó magánélete és akaratának szabad megnyilvánulása iránt tanusit, semmi körülmények között

nem vállalhat felelősséget a király esetleges morganatikus házasságkötésének követ-

Az anglikán egyház a házasság ellen

Daily Telegraph írja, hogy rendkívül kínos ezzel a kérdéssel szemben állást foglalni, mivel a király mindenkor mintaképe volt a kötelességteljesítésnek. Tudni kell azonban, hogy a legmagasabb államérdekek forognak kockán és így a király magánéletét az állami élettől nem lehet elszigetelni. A Daily Herald attól tart, hogy a király elhatározása vagy önkényuralomhoz, vagy pedig államcsínyhez vezethet. A News Chronicle azt hiszi, hogy Edward király megtalálja a bonyodalomból kivezető utat és

a morganatikus házasságot mint Cornwall hercege és nem mint angol király köti meg.

Felesége tehát nem lesz Anglia király-

kezményeiért.

Ebben a kérdésben nemcsak a Baldwin-kormány, hanem az egész angol munkáspárt egységes állásponton van.

A kormány elhatározta, hogy feltétlenül lemond,

ha a király nem ad olyan nyilatkozatot, amely szerint a tervezett házasságkötéstől eláll. A munkáspárt semmi körülmények között nem vállalkozik az új kormány megalakítására, ha a király a kívánt nyilatkozatot nem adja meg.

néja, hanem csak a király hitvese.

A helyzet komolyságára lehet következtetni abból, hogy Baldwin miniszterelnök szakadatlanul folytat tárgyalásokat Simon belügyminiszterrel és a kormány többi tagjaival. A miniszterelnök Atlee örnagyot, a munkáspárt parlamenti csoportjának vezetőjét, is magához kéréte és behatóan megtárgyalta vele a helyzetet. A miniszterelnök azonkívül ebben a kérdésben Eden külügyminiszterrel is hosszabb megbeszélést folytatott. Londonban már tegnap délben nem tartották lehetetlennek, hogy

Baldwin az alsóház délutáni ülésén bejelenti a kormány lemondását

és egyben kifejti annak részletes okait

is. Köztudomású, hogy Baldwin miniszterelnök közölte a királlyal, hogy a kormány negyvennyolc óráig vár a királynak arra a nyilatkozatára, mely szerint szándékáról lemond. Amennyiben ez nem történik meg, — füzte hozzá a miniszterelnök — úgy a kormány a helyéről távozik.

A legsúlyosabb komplikációkat azonban az anglikán egyház magatartása okozza és ezen alapszik a kormány határozott magatartása is. Az anglikán egyház ugyanis elvált házaselektől azt követeli, hogy a válás után legalább hat hónapon keresztül feltétlenül erkölcsös és kifogástalan életet éljenek, mielőtt új házasságot kötnek.

Missis Simpson házasságát ugyan a férj hibájából bontották fel, mindazonáltal az asszony igen gyakran mutatkozott az angol királlyal nyilvánosan,

amikor az még walesi hereg volt. Így elkísérte ausztriai és magyarországi utazásaira, a nyáron pedig, mikor a király a Földközi tengeren járt, szintén kíséretében volt. Ez a körülmény arra bírta az angol püspöki kart, hogy egyöntetűen szigorú álláspontra helyezkedjenek ebben a kérdésben és az már a püspökök prédikációjában is kifejezésre jutott. A birminghami püspök úgy akarta a népszerűségeket áthidalni, hogy javaslatot tett arra vonatkozólag, hogy

a májusban történt koronázás alkalmával a világi szertartást válásszák el az egyházi szertartástól.

Az anglikán egyház vezetői ugyanis vonatkoznak, hogy a királyt a koronázás alkalmával szentáldozásban részesítsék.

A birminghami püspök azért azt javasolta, hogy a koronázás egyházi szertartása a királyi palota házi kápolnájában folyjon le és hogy ott kizárólag az a pap legyen jelen, aki az egyházi szertartást végzi. A breadfordi püspök ellenezte ezt a tervet és kijelentette, hogy a koronázás két aktsa egymástól elválaszthatatlan.

A canterburyi és a yorki püspökök hivatalosan közölték Baldwin miniszterelnökkel, hogy legnagyobb sajnálatukra nem teljesíthetik azt a feladatot, amelyet számukra hivataluk és méltóságuk

a királyi koronázáskor elő ir. A breadfordi püspök tegnap prédikációt tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy az uralkodó lelke különösképpen rá van utalva Isten kegyelmére és reméli, hogy a királynak erről tudomása van és ezért jobb belátásának fog kifejezést adni.

Az amerikai sajtó nagy cikkekben foglalkozik Anglia belpolitikai válságával és rámutat arra, hogy

a király morganatikus házasságkötése az alkotmány módosítása nélkül lehetetlen.

Ha a király megkötöti a tervezett házasságot, úgy utódai nem lehetnek az angol trón örökösei és az új trónörökös kijelölésének joga ebben az esetben az angol parlamentet illeti meg. Az angol kor-

mány már azért is nagyon nyugtalan, mivel a korona az egyedüli kapocs az anyaország és a dominionok között. Ezeknek a kapcsolatoknak semmiféle meglazítása nem tűrhető.

Missis Simpson leányneve Wallis Waffield. Egy Angliából Amerikába költözött előkelő család gyermeke, aki 1896-ban született, tehát jelenleg negyven esztendő. Jó nevelést kapott és milliommós nagybátyja jóvoltából már egész fiatalon jó társaságba került.

1915-ben tizenkilenc éves korában férjhez ment Earl Spencer amerikai tengerésztitkhoz.

1917-ben férjével a távoli Keletre ment. Férje sokszor hónapokon keresztül volt távol és azért elhidegült tőle. Férje

akarata ellenére visszatért Európába, majd 1926-ban újból Amerikába ment, 1927-ben pedig törvényesen elvált Spencertől. Nagybátyja ezért kitagadta vagyonaiból, de nem akarta, hogy nyomorogjon és ezért évi tizenötezer dollár járadékot biztosított számára.

Nemsokára újból férjhez ment.

Második férje volt Ernest Simpson, akinek apja Londonban nagy hajózási vállalat tulajdonosa.

Londonban a fiatal asszony hamarosan otthonos lett az előkelő társaságban és egy fényes estély alkalmával történt, hogy Gloria Vanderbilt nővére, lady Furness bemutatta az akkori walesi hercegnek.

A királynak választani kell a trón és a szerelem között

Baldwin miniszterelnök lakásán tegnap egész nap folytatódott a tanácskozások. A csütörtök délutánra tervbe vett minisztertanácsot péntek délelőttre halasztották. Baldwin ennek következtében az alsóház péntek délutáni ülésén nyilatkozik. Baldwin valamennyi dominion kormányához körtáviratot intézett. Egyik-másik dominiontól már meg is érkezett a válasz. Ezeknek tartalmát nem közölték a nyilvánossággal.

Csütörtökön délután az alsóházban a tle e őrnagy azt kérdezte Baldwin miniszterelnöktől, nincs-e valami mondánivalója?

— Ma nincs, — válaszolta Baldwin, — majd holnap.

Londoni kormánykörök meg vannak róla győződve, hogy harminchat órán belül szenzációs események várhatók. Parlamenti körök úgy látják, hogy **a királynak vagy le kell mondania a trónról, vagy pedig házassági tervéről.**

Valószínű, hogy a király ma hozza meg a döntését. A király döntését azonnal nyilvánosságra hozzák.

A yorki herceg a feleségével és a kislányával, Elizabeth hercegnővel, a kiskorú trónörökösével tegnap Skociából visszatért Londonba. A herceg a Buckingham-palotában azonnal felkereste Mary anyakirálynét. A palota előtt nagy tömeg gyülekezett össze, amely órákon keresztül csendben várakozott. A délután folyamán a Buckingham-palotából futár ment a Belvedere-palotába, ahol Edward király lakik. A futár, aki hatalmas aktacsomagot vitt magával, udvari hintón ment.

Missis Simpson elzárkózott a lakásán, nem fogad senkit és minden felvilágosítást megtagad.

Személyzete kijelentette az újságíróknak, hogy missis Simpson nem jól érzi magát és orvosainak tanácsára ágyban fekszik. Tegnap az a hír terjedt el, hogy missis Simpson Amerikába utazik és az egyik Cunard-hajón már fülkét is foglaltak le számára. A Cunard-Line társaságnál a hirt megeafolták.

Az angol lapok már a múlt hét közepén akartak Edward király szerelmi regényével foglalkozni.

Ekkor azonban a kormány részéről arra kérték őket, hogy egyelőre ne írjanak erről a dologról. Most már azonban megengedték a lapoknak, hogy foglalkozzanak a dologgal.

A lapok annak a véleményüknek adnak

kifejezést, hogy a király esetleg ügykeres megoldást, hogy új kormány alakítására ad megbízást és attól kéri házasságához a beleegyezést. Ehhez azonban szükség volna új választásra is, mert a munkáspárt, amelynek jelenleg többsége van, nem vállalja a kormány megalakítását.

Tekintettel azonban arra, hogy a jelenlegi parlament majdnem minden tagja ellenzi a király házasságát, nem valószínű, hogy a helyzet az új parlamentben megváltozna. A királynak tehát csak egy választása van, vagy lemond az uralkodásról, vagy a házasságról.

Angol államférfiak úgy vélekednek, hogy a Baldwin-kormány szűrárdan kirtart álláspontja mellett és továbbra is

Az ország népe a király mellett van

Wedgewood ezredes, munkáspárti képviselő az alsóház tegnapi ülésén a következő indítványt terjesztette elő:

— Mondja ki a parlament, hogy a VIII. Edward királynak letett hűség eskü nem érinti azt, hogy a koronázás milyen formában fog megtörténni, vagy hogy a szertartáson milyen személyek lesznek jelen, vagy esetleg maradnak távol. Mondja ki a parlament, nem kívánatos, hogy bárki más is lépjen a mostani király helyébe.

Wedgewood ezredes, aki az esetleg távolmaradó személyek miatt kétségtelenül a canterburryi, a yorki és a breadfordi püspököket értette, a parlament folyosóján az újságírók előtt kijelentette, hogy a koronázási szertartás tulajdonképpen nem egyéb egyházi szertartásnál, amelynek azonban nincsen

A királyi család tagjai visszavonultak

A munkáspárt végrehajtó bizottsága tegnap délután bizalmas értekezletet tartott, amelyen kimondotta, hogy **a király saját belátása szerint élheti ugyan magánéletét, azonban az alkotmányos királyság alapítója, hogy a király hivattott tanácsadóira halgat.**

A munkáspárt erre való tekintettel elhatározta, hogy követi ebben az ügyben a kormány álláspontját. Hasonló táviratot küldött Ausztrália kormánya is.

Anglia népe a hagyományos nyugodalommal várja a dolgok fejlődését. Az

ellenzi Edward király morganatikus házasságát. A kormánynak két eszköz is áll rendelkezésre, hogy a királyra nyomást gyakoroljon. Az egyik a civilista fizetésének megtagadása, a másik pedig az, hogy alkalmazza az úgynevezett Mutiny Act-ot, ami egyenlő a hadsereg elbocsátásával.

Jim Dugdale angol tengerészkapitány, Edward király személyes barátja, aki a királyt walesi herceg korában Magyarországra kísérte, jelenleg Budapesten tartózkodik és tegnap délután több magyar újságíró előtt nyilatkozott. Kijelentette, hogy nem akar ezzel az ügygel foglalkozni.

Annnyit azonban kijelenthet, hogy a király olyan ember, aki azt, amit egyszer elhatározott, feltétlenül keresztül is viszi.

Az ország népe a király mellett van

köze a nép óhajához.

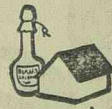
Minden körülmények között el kell kerülni, hogy a király személyében változás álljon be. A király a nép között óriási népszerűségnek örvend és ha a népet választás formájában megkérdezzük, akkor az feltétlenül a királynak adna igazat.

A kormány magatartásának esetleg az is lehet a következménye, hogy az ország két táborra szakad, amit el kell kerülni. Az ezredes véleménye szerint a nép a király pártján van. A döntés ebben a fontos ügyben nem egyedül a királyt, hanem miként az annak idején II. Richárd esetében történt, az egész parlamentet illeti. Wedgewood áhásfoglalása nagy feltűnést kelt, mert tagja a munkáspártnak, amely egészen más nézetet van.

A nyilvános szerepléstől

összes hivatalos tényezőkhöz hallgatásba burkolóznak. A Belvedere és a Buckingham paloták között állandó a telefoni összeköttetés. A király a Belvedere palotába magához hívatta három bizalmasát. Ezek Alexander őrnagy főszertartásmester, Righ ezredes és Goffrey Thomas. Ezeket a király kilencven perces magánkihallgatáson fogadta.

A yorki, a kenti és a gloucesteri hercegek és hercegnők lemondták minden nyilvános szereplésüket. Az udvar teljesen visszavonult a nyilvánosságtól.

Er csak 1 jó tamás de többet ér 100-nál:
„DIANA” SOSBORSZESZ
LEGYEN MINDEN HÁZNAL.

Magyar Leányegylet karácsonyi vására megnyílt

A Magyar Leányegylet, mint minden évben, idén is nagy szeretettel rendezi meg a Lloyd-klub első emeleti helyiségében jótékony célú karácsonyi vásárát. Amit szorgalom, odaadás és minden jóért való lelkesedés alkosztott, az felülmúl minden eddigi eredményt. Valósággal tündéri kép tárul a látogató elé, amidőn a kiállítási helyiségbe lép. Van itt minden, amiről a gyermekek karácsony előtt álmodnak: gyönyörű baba-kiállítás, egész eredeti és új mézeskalács-szerű, faragott népies karácsonyfadíszek, mindenféle célt szolgáló kis iparművészeti tárgyak, sőt még gyermeknapár is, szintén eredeti újdonság, oldalára rajzolt alakjait ki lehet festeni. Akad itt Mikulás-ajándék is felnőttek számára és sok minden, kézimunka, csipke, írásos párnák, izléses övek, sőt még bájos kis szobafenyők, törpe kaktuszok is. Valóban erre a munkára büszke lehet a Leányegylet, de mindenképp Kubicsek Teri elnök és serény segítő vezérkara, Schaeffer Magda, Krauzer Margit, Kőszegi Aranka, Stachler Jolán, Bérczi Márta és Oberst Gizl. A közönség pedig bizonyára nagy számban keresi fel a karácsonyi vásárt, amely mai nappal kezdődik és vasárnap este zárul.

A póruljárt rabló föbelötte magát

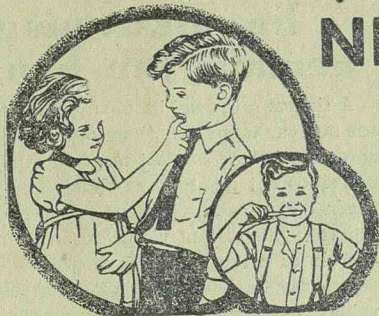
Budapestén a Szépvölgyi-ut egyik villájába becsengetett egy fiatal ember és a szobaleánynak, aki egyedül volt odahaza, azt mondta, hogy villanyszámlát hozott. A szobalány erre kinyitotta az előszobáját, a fiatal ember bement a lakásba, ahová a szobalány követte. Az ismeretlen akkor hirtelen revolvert rántott, azt rászögezte a szobalányra és felszólította, mondja meg, hol tartja gazdája a pénzt és az ékszereit. A minden izében remegő szobalány nem jutott hirtelen hanghoz és szó nélkül mutatott a szomszédos hálószoba egyik szekrényére. A fiatal ember akkor észrevette, hogy az egyik ablak nyitva van és rákiáltott a szobalányra, hogy azt azonnal csukja be. Ugyanakkor besietett a hálószobába és egyetlen rántással felnyitotta a szekrényt, amelyben kutatni kezdett. A szobalány ugyanakkor odalépett az ablakhoz, de nem csukta be, hanem kétségbeesetten kétszer egymásután segítségért kiáltott. Ezt az utcán járók közül többen meghallották és a villába rohantak. Amikor a rabló meghallotta, hogy az előszobában emberek járnak, revolverét halántékához emelte és föbelötte magát. Azonnal holtan rogyott össze. Az esti órákban megállapították, hogy az öngyilkos rabló Kugyela János 30 éves pestszenterzsébeti közművesgéddel azonos. Kugyela bucsulevelet írt bátyjához és közölte, hogy vagy az éhhalálnak teszi ki magát, vagy kénytelen bűnös uton pénzt szerezni.

**APRÓHIRDETÉSRE
LEGALKALMASABB
A DELI HIRLAP**

Ma dében adják át Carol királynak a válaszfeliratot. Carol király ma dében tizenkét órakor a szokásos ünnepség keretében fogadja a kamara küldöttségét, amely átnyújtja az uralkodónak a válaszfeliratot. Háromnegyedegy órakor a szenátus küldöttsége jelenik meg a királyi palotában és a szenátus nevében adja át a válaszfeliratot. A király mindkét küldöttség előtt beszédet mond. Az ünnepségen Tatarescu miniszterelnökkel az élén a kormány összes tagjai részt vesznek.

Elhalasztották a püspöki székes-egyház alapkövetését. A görög keleti román püspöki székesegyház alapkövetésének ünnepélyes letételét és Duca volt miniszterelnök mellszobrának leleplezését, amelyet vasárnap, december 6-ra tüzték ki, elhalasztották december 20-ra. Az elhalasztás oka, hogy most vasárnap Mager Andrei aradi püspök, Lapedatu szenátusi elnök és Jamanandi kultuszminiszter akadályozva van a megjelenésben. A kettős ünnepség sorrendje egyébként nem változik.

Ez a helyes!

NIVEA FOGKRÉMET
a gyermekeinknek!

Gondoskodjék róla, hogy már zsenge gyermekkorban hozzászokjanak a gondos fogápoláshoz. Minden étkezés után, de különösen lefekvés előtt, gyermekeink fogait NIVEA FOGKRÉMMEL gondosan keféljék meg, szájukat öblítsék ki. Ez a legbiztosabb tisztántartási mód és szép fehér fogakat eredményez.

Könnyen habos!
Csodás íze!

24 Lei

Amíg egy nép harcolni tud addig el nem vész és el nem pusztul

Goldmann Nahum dr., a zsidó világszervezetek népszövetségi képviselője, tegnap este a helybeli zsidó hitközség nagytermében óriási közönség előtt előadást tartott a zsidóság sorsáról. Ez az előadás nemcsak a zsidóság érdeklődésére tarthatott számot, hanem minden nemzetkisebbségére is, mert olyan tanulságokat foglalt magában, melyek általános érvényűek.

Goldmann a zsidóság sorsáról beszélt ugyan, de amit mondott, azt megszívlelheti minden olyan népcsoport, mely mint kisebbség él más nemzetek közéjében.

Előadását azzal kezdte, hogy súlyos válság uralkodik az egész világon. Válságban van a zsidóság is. A zsidó nép mai válsága azonban különbözik minden eddigi válságtól, mert amint van totális nacionalizmus, totális államelmélet, úgy van totális antiszemitizmus is. Régebben, ha válság érte a zsidóságot egy helyen, úgy megvolt a módja, hogy olyan országba vándoroljon, amely a zsidóság szempontjából megmaradt egészségesnek. Ma azonban nincsen olyan zsidó közösség, melynek helyzete szilárd lenne. Ma Finnországtól Délafrikáig, a szovjet-től Délamerikáig fenyeget a válság.

A vándorlás lehetősége megszűnt a zsidóság számára. Legjobban és legszomorúbban igazolták ezt a menekültügyi bizottság ülései.

Ha valaki említett egy távoli országot, amelyben le lehetne telepíteni az elűzött zsidókat, nyomban felállott az illető állam képviselője és kijelentette, hogy az ő országáig ugyan nagy rokonszenvvel viseltetik a zsidók iránt, de sajnos, nincs hely néhány száz bevándorló zsidó részére sem.

Beszélt ezután a válság igazi mélyében fekvő okairól és megállapította, hiba volna azt hinni, hogy a zsidók minden szenvedése az antiszemitizmusból fakad. Az antiszemitizmus csak felület, a bajok sokkal mélyebb okokban rejlenek. A múlt század, mint a liberalizmus és az individualizmus korszaka, páratlan lehetőségeket nyújtott a zsidó érvényesülésének. A huszadik század embere azonban nem demokráciáról beszél, hanem uralomról.

Nem egy nép és nem egy osztály jelentette be igényét, hanem száz milliók léptek az igénylők sorába. Azelőtt ha üldözték a zsidókat, a szel-

lemj élet nagyságaira hivatkoztak, akik a zsidóságból kerültek ki. Ezek az érvek ma elvesztették erejüket. Ennek a világnak csak a zárt egységek, a felvonuló csapatok, a megszerzett erők imponálnak. A zsidóságnak védekeznie kell a fenyegető veszedelemmel szemben. Tizenhét millió zsidó él a világon, akik jelentenek valamit és vannak erők, melyek hajlandók együttműködni velük. Minél többen csatlakoznak a harci gárdához, annál inkább van meg a lehetőség komoly eredmény elérésére.

Egy nép nyerhet harcot és vezíthet csatákat, de el nem kerülhet és meg nem semmisülhet, ha küzd és harcol.

Az a nép, mely eleve arra az álláspont-ra helyezkedik, hogy semmit sem tehet a veszedelemmel szemben, elveszett. A zsidóság nem térhet vissza a gettóba. Letűnt életformák nem térnek vissza újra a történelemben. A zsidóságnak fel kell venni a harcot azokkal szemben,

akik létét fenyegetik. Amíg egy nép harcolni tud, amíg a harci tudat él benne, addig el nem vész. A zsidóságnak tehát meg kell adni azt a tudatot, hogy harci időkben élünk.

A harc végét nem a zsidóság dönti el, de ennek ellenére is kötelessége a harc. Az a nép, mely élni akar, nem maradhat passzív.

Az a nép, mely megérti az idők szavát, át fogja élni a mai válságos időket is és az utánuk jövő nemzedékeket egy jobb jövőfelé vezeti.

Az értékes és mélyeszantó előadást, amely előtt Nyiri Jenő a zsidó hitközség elnöke lendületes szavakban üdvözölte az előadót, a nagyszámu közönség élénk figyelemmel hallgatta és lelkesen megtapsolta. Utána a zsidó kulturothron helyiségeiben teaest volt, amelyen a zsidó társadalom vezető tényezői teljes számban megjelentek.

Egyelőre egy hónappal ismét elhalasztották a városi választásokat december 15-ről január 15-re

Miként előrelátható volt, a városi választást újból elhalasztották. Eredetileg október 15-re tüzték ki, de aztán elhalasztották december 15-re, most pedig január 15-re. Tekintettel azonban arra, hogy a vármegyei választások megtartását április 15-re halasztották el, valószínű, hogy a városi választásra újabb elhalasztás vár, mert alig lehet, hogy azt teljes három hónappal előbb tartanák meg, mint a megyeit.

A törvényszék mellett működő központi választási iroda az elhalasztás ellenére is folytatja működését és a szava-

zasi igazolványokat a meghatározott időben kiszolgáltatja a választói jogosultsággal bíró városi polgároknak. Nyomatékosan felhívjuk a városban lakó olvasóinkat, hogy ne mulasszák el átvenni szavazási igazolványukat.

A Magyar Párt — miként megírtuk — a városi választáson együtt megy a román nemzeti parasztpárttal és a zsidópárttal. A közös lista vezetője Gabor Liviu dr. volt főpolgármester lesz. A magyarság a héten állapítja meg, hogy a közös listán kik lesznek a jelöltjei.

A méregkeverő asszonyok bűnperében vallomást tett a nyomozást irányító rendőrtiszt is

A helybeli törvényszék tegnap folytatta a tömegmérgezés vádolt Bitenbinder Erzsébet és Neukomm Mária mehalai asszonyok bűnperének tárgyalását. A tegnapi tárgyaláson újabb tanukat hallgattak ki. Pacurariu Emil, a városi temetkezési vállalat igazgatójának, Kováry József gyógyszerésznek, Meixner László dr. és

Kreppel János dr. orvosoknak tanuk gyanánt történt kihallgatása után Gutu Tódor komiszáros kihallgatására került a sor, aki a méregkeverő asszonyok ellen annak idején a rendőri nyomozást lefolytatta. A komiszáros elmondta, hogy a házkutatás alkalmával megtalálták a nadragulyamagokat és ekkor mindkét asszony beismerte,

hogy ezekből főztek mérget áldozataik számára. A helyszíni szemle alkalmával még azt is megmutatták, hogyan készítették el a mérget. Az elnök kérdésére azután kijelentette, hogy a vádlott asszonyokat a rendőrségen nem bántalmazták és nem fenyegették meg őket. Giuroi Constantin és Benda Petru rendőrök, akik a házkutatás alkalmával jelen voltak, szintén kijelentették, hogy a két asszony beismerő vallomást tett és még azt az edényt is megmutatta, amelyben a mérget főzték. Ezzel szemben Neukomm Mária kijelentette, hogy ezeket a rendőröket nem ismeri, mert más rendőrök kísérték a rendőrségre, a lakására és onnan vissza a rendőrségre. A törvényszék végül újabb tanúk kihallgatását rendelte el és a tárgyalás folytatását december 14-re halasztotta.

Az első hó

tegnap délután lepte be szép fehér takaróval a várost. Fehér lepel borult a háztetkekre, az utakra, parkokra, kertekre, mezőkre. Amerre néztünk, minden-minden gleichhaltolt fehér színben ragyogott. Nemcsak a gyermekek örülnek az első hónapnak, de örvend neki a felnőt ember is, mert jóleső látvány, amikor minden a tisztaság, frissesség és a becsületes ártatlanság színében pompázik. Nagy nyugodtsággal tölti el ez a leplet, amely ilyenkor felsóhajt, hogy bár ilyen békés, szelíd volna mindig az egész világ, amilyen fehér színnel borítja be az első hó.

Amde a fehér hólepel csakhamar szakadozni kezdett. Beállott a csendes olvadás és előbb az aszfaltos járdán, azután a kocsiutakon, a háztetkökön, majd más helyen is kiütözköztek a fekete, a piszkos foltok. Csakhamar elmúlt az ártatlanság, a nyugodtság, a béke fehér színe. A tisztaság, az ártatlanság, a békeesség nem maradandó ezen a világon. Mindig erősebbnek bizonyul nála a szenny, a bűn, a ronsdóság.

Tudósok, próféták, humanisták jöhetnek a legszebb és legjobb világmegváltó eszmékkel és behorithatják azok fehér színével az emberiséget és a társadalmat. Mindezt csak ideig-óráig tart, mert az erendőt rosszaság, amely bennünk kiirthatatlanul lapang, előbb-utóbb áttöri a fehér leplet, aztán terjeng a maga feketeségével, végül pedig teljesen fölfalja azt. A jóság, a felebaráti szeretet, a testvéries együttérzés, a szép és nemes érzés ártatlan fehérsége éppen úgy nem tud ezen a vétekekkel teli földön megmaradni, mint ahogyan nem maradhat meg a maga szüzi fehérségében az első hó. (k. e.)

A katolikus egyházközség cselédotthona nem megfelelő. A negyedik kerületi római katolikus egyházközség cselédotthon létesített és ezen intézmény részére kérte az egészségügyi engedélyt. A város közegészségügyi bizottsága megtekintette a cselédotthon helyiségeit és azokat kicsinyeknek és meg nem felelőknek találta, ezért az engedélyt nem adta meg. Az egyházközség a döntés ellen a közegészségügyi minisztériumhoz felebbez.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Megnésooknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei

Gyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei

Hitelösöknek, közhivatalosoknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Megnésooknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő

Gyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

— 53, este 10 óra után 14—69 vagy 2—0

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomasa

Patikák éjszakai szolgálata

November 30-tól, december 6-ig váro-
sunkban a következő gyógyszertárak tartan-
ak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Regele Ferdinand bu-
levardon levő Salvator gyógyszertár.

A II. kerületben a 3 August-utcában levő
Löw-gyógyszertár és a Dorobantilor-uton
levő Meisner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Doja-utcában levő
Róth-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Soudier-téren levő
Csillag-gyógyszertár.

Életmentés

Amíg élt, lelke a Szépség hónapban bo-
lyongott, a Muzsák volt társasága és nagy
idealizmusában megfellebbezett róla, hogy a
földi létnek vannak kényszerű parancsai és a
harcban a kímélet és halkszavú szerény-
ség nem diadalmas fegyverek. A színek ká-
pázatos világa kábitotta el és palettájával
kezében megfellebbezett minden földi dolo-
ról, csak a mű maga érdekelt, abba olvadt
bele, annak adta életerőt. Amikor azután
kiesett az ecset Fereny József, a nagy
bánsági festő kezéből, ittmaradt családja az
emlékek és a képek társaságában. E sorok
írója is sokszor mondotta az istenáldotta
művésznek, hogy rosszul adminisztrálja ma-
gát, nem szabad arra várnai, hogy az embe-
rek jöjjenek műtermébe, neki kell megmu-
tatnia, hogy mit tud és mit akar. Szinte erő-
szakkal kellett belevinni abba, hogy egy-egy
kiállítás rendezzen. És amikor a város ak-
kor előkelőségei ünnepélyes keretek között
megnyitották egyik tárlatát, szinte szé-
gyenkezett, hogy a figyelem középpontjába
került. És úgy vált meg egy-egy képétől,
mintha gyermekének mondott volna örök
időkre búcsút. Halála után családjára nagy
nyomorúság szakadt, melyet az elhunyt
illő szerénységgel és néma türelemmel viseltek.
A szegény özvegy még megérthette, hogy fia
kenyérkereső lett, de megérte azt is, hogy
gyilkos kór támadta meg szervezetét és
ágnak dönt. Talán a harc kitaláltsalansága
emésztette meg utolsó életerőt, mert né-
hány hét előtt itthagya szenvedési szinhe-
lyét és elment hitvese után. Fia, Fereny
Laci a kórházi ágyból ment anyja te-
metésére és onnan egyik erdélyi szanató-
riumba szállították. Most levél érkezett ke-
zelő orvosától, hogy három hónapig kell ott-
maradnia, ezalatt az idő alatt talpra állítja.
A gyógykezelés azonban pénzbe kerül és
bármennyire méltányosan is viselkednek
irányában, körülbelül tízezer lei az az ösz-
szeg, melyre szükség van. Tízezer leiel meg
lehet menteni egy emberéletet! Adományo-
kat kérünk erre a nemes célra a Déli Hírlap
kiadóhivatalába irányítani. Várjuk az élet-
mentőket!

— Antonescu külügyminiszter Bel-
grádban folytat tanácskozásokat. A n-
t onescu külügyminiszter Genfbe való
utazása alkalmával egy napig Belgrádban
fog tartózkodni, ahol fontos tárgyaláso-
kat folytat. A külügyminiszter csak a
hónap végén tér vissza Genfből.

Tizennégy tanulót kitiltottak a katolikus magyar gimnáziumból nemmagyar hangzásu nevük miatt

A timisoarai római katolikus hitvallá-
sos magyar tannyelvű gimnáziumot bal-
sors üldözi. Egy év előtt megfosztották
nyilvánossági jogától, az elmúlt tanév
végén diákjainak nagy része az idegen
tanárok előtt történt vizsga során elbu-
kott és ez a szomorujáték megismétlő-
dött a szeptemberi pótvizsgák alkalmá-
val is. Most pedig a tanügyi felügyelőség
miniszteri rendeletre való hivatkozással
közölte az iskola igazgatójával, hogy
az első osztályból tíz, a második osztály-
ból pedig négytanulót el kell azonnali ha-
tállyal küldeni. A megindoklás: a tizen-
négy tanuló a nevéből levont következtés
alapján nem magyar nemzetiségű.
A tizennégy tanuló tegnap már nem is
jelenhetett meg osztályában. A tanév
elején történt beiratkozáskor a szülők
gyermeküket magyar nemzetiségűnek
mondották. Ezenkívül mellékték a vá-
ros bizonyítványát arról, hogy az illető
szülők az 1930. évi népszámlálás alkál-

mával magukat és gyermekeiket magya-
roknak vallották.

Az esetről az iskola igazgatója
azonnal értesítette az iskolaifentartó
püspökséget, amely a tizennégy tanuló
ügyében beadványt terjesztett a közok-
tatásügyi miniszterhez és kérte a tan-
ügyi felügyelőség intézkedésének ha-
tálytalanítását. A tizennégy tanulót
azonkívül, hogy nem részesülhet saját
anyanyelvén oktatásban, még az a ve-
szély is fenyegeti, hogy elveszti a tan-
évet mert a törvény értelmében évköz-
ben a tanulók, akik bármily okból —
még ha nem önszántukból is — elhagy-
ják iskolájukat, nem iratkozhatnak be
más iskolába, hanem azt csak a legköze-
lebbi tanév elején tehetik meg. Remél-
hető, hogy a püspökségnek kellően meg-
indokolt beadványa nem marad ered-
ménytelenül és a tizennégy tanuló ha-
marosan visszakerülhet a hitvallásos
magyar nyelvű gimnáziumba.

— A parlament legközelebbi munka-
rendje. Bratianu Dinu, a liberális
párt elnökének lakásán tegnap minisz-
teri értekezlet volt. Ezen alkalommal
megvizsgálták a politikai helyzetet és
számos törvényjavaslatot, amelyet leg-
közelebb a parlament elé terjesztenek.

— Baleset takarítás közben. Szabó
Erzsébet, hatvannégy éves asszony, aki
a IV. kerületi Pop de Basesti-utcában
lakik, tegnap délelőtt takarítás közben
leesett a székéről és a balkarját törte. A
mentők a kórházba szállították.

* December 27-én nagy gyermekjelmezbál
lesz a Magyar Házban. Mint minden eszté-
ndőben, idén is nagy meglepetést készít a
Magyar Nőegylet munkatáborra a timisoarai
gyermek számára. December 27-én, mikor
már kissé lecsendesedett az öröm és boldog-
ság a Jézuska által hozott sok szép és
hasznos ajándék fölött, megindul majd a kis
fiúk és kis lányok hosszú serege, hogy
résztvegyen a Magyar Ház nagytermében
rendezendő gyermek-jelmezbálon. Persze
csak a szöfőfogadó, illedelmes gyermekek
jönnek számításba, akiknek jó szülői szíve-
sen tetézik ezzel az örömmel is a szent kará-
csonyi ünnepek ragyogó boldogságát. A bál-
on nem lesz kötelező a jelmez, de azok a
gyermek, akiknek van kosztümjük, kér-
jék meg anyukájukat, hogy abban jöhesse-
nek el. Valakéi bácsi ez alkalomra két társas
táncot tanít be és pedig a kormagyart és a
francia négyest. Azok a fiúk és lányok, kik-
nek van magyar ruhájuk, résztvesznek a
kormagyartban, a többiek a francia négyes-
ben. Az idő rövidségére való tekintettel
azonban, máris hozzá kell fogni a táncok
betanulásához, amely díjtalan és azért ké-
rik a szülőket és gyermekeket, hogy holnap,
szombaton, december 5-én, délután 4 óra-
kor jelentkezzenek a Magyar Házban Val-
kay mester táncchelyiségében. A táncokban
résztvehetnek fiúk és lányok 6—14 éves
korig. A bálon, mely délután 4—9-ig tart,
lesz finom büffé és a mulatságos meglepé-
sek egész sorozata. Fiúk és lányok már
most kérjék meg kedves szüleiket, hogy
erre a nagyszerű mulatságra biztosan vi-
gyenek el belüket.

Az egész város kacag

Majd én megmutatom

című vígjátékláger
számítalan új ötletén

Ha szerel nevetni, ezt a filmet nézze meg!

— A francia kommunisták Blum ellen.
Párisban a francia kommunista párt parla-
menti csoportja ülést tartott, amelyen éle-
sen bírálta a kormányt és magát Blum mi-
niszterelnököt is. A kommunisták kifogásol-
ták a kormány külpolitikáját és tiltakoztak
az ellen, hogy Franciaország a semlegesség
mellett való kitarása révén támogassa a
spanyol nacionalistákat. Elhatározták,
hogy a kamara mai ülésén követelni fogják,
hogy a kormány függesse fel a Spanyolor-
szágba szóló fegyverszállítványok tila-
lmat.

Mährisch-Osttraui szalon

kocsz

Aninai szalon

köszén / brikett

REITER SIMON

Plaja Asonești 1

Telefon 2 38

— Gyermekeknek tüdővész elleni oltása.
Timisoara város közegészségügyi bizottsága
a Bucurestiben székelő legfelső közegés-
ségügyi tanácstól hozzájárulást kért a
gyermekeknek a tüdővész elleni kötelező ol-
tásra. A legfelső közegészségügyi tanács
értesítette a várost, hogy a gyermekeknek
tüdővész elleni beoltása ajánlatos, de nem
tehető kötelezővé.

* A Magyar Leánytagozat kérréssel fordul
a jószívű közönséghez. Felkér mindenkit,
akinek régi nélkülözhető felső ruhája, fe-
hérműve, cipője, bármilyen ruhaneműje
van, adományozza a karácsonyi kocsz rész-
szére. Adományokat kérlik a Magyar Ház-
ban (Leányegylet karácsonyi akciója részé-
re) megjegyzéssel leadni.

— Fej-, váll- és ágyékrheumánál, ischiás-
nál, idegfájdalmaknál, szaggatásnál és zsá-
bánál a természetes „Fereny József” ke-
sérvíz rendkívül hasznos házi szer, mert ko-
rán reggel egy pohárral bevéve, az emészté-
satornát alaposan kitisztítja és méregte-
leníti. Az orvosok ajánlják.

— Középsikolai tanulók kommunista szer-
vezkedése. A budapesti rendőrség újabb
kommunista szervezkedést leplezett le,
amelynek tagjai leginkább középsikolai ta-
nulók. A Klauzál-utcában bérelt lakásban
tartották összejöveteleiket, ahol kommu-
nista tanfolyamokat rendeztek. A tanfolya-
mok hallgatói arra vállalkoztak, hogy majd
kimennek Palesztinába és ott terjesztik a
kommunista eszméket. Tizenegy fiatal em-
bert letartóztattak.

Karácsonyi ajándékul

egy művészi

Polyfotó-

fényképet

Meghívásra fényképezünk
családi otthonban, estélye-
ken és ünnepélyeken

Telefon 20-01

Telefon 20-01

Szent Borbála

nappját ünnepli ma a kereszténység.
Szent Borbála védőszentje a bányá-
szoknak, akik életüket a föld mélyében
töltik, hogy onnan aranyat, ezüstöt,
szén és egyéb értékes kincset hozza-
nak nehéz munkájuk árán a felszínre.
Mindazonk a helyeken, ahol bányate-
lepek vannak, a bányászok ünnepelő-
rúháiban vonulnak ma a templomba, hogy
ott Isten segítségével Szent Bor-
bála támogatását is kérjék. Azok a bányászok
pedig, akik a mai ünnepen is
kényszerűnek lesz állani a tárnáka, meg-
hatott érzéssel bocsátkoznak le oda és
a rendesnél is bensőségesebben rebegik
a bányászköszöntést: szerencse fel!

— AZ ELEMI ISKOLÁKBAN VISSZAAL-
LITJAK A DÉLUTÁNI TANITÁST. Egy
hónap előtt nagy örömet szerzett az elemi
iskolába járó tanulók szülőinek körében,
hogy a délutáni oktatást beszüntették. An-
nál lesújtóbb a felső tanügyi hatóságoknak
az a mostani rendelkezése, amely az elemi
iskolákban ismét elrendeli a délutáni okta-
tást. A középiskolákban megmarad a fél-
napos tanulás, ellenben az elemi iskolák apró
tanulói kénytelenek a hideg tél időben dél-
előtt és délután iskolába járni.

— Mikulás-est. A Guttemplerek e hó 5-én,
szombaton este, 9 órai kezdettel tarka Mi-
kulás-estét rendeznek, amelyre mindenkit
szívesen meghívunk. Büfféről, jazz-zenéről
és egyéb szórakozásokról a rendezőség gon-
doskodik. Tücs reggelig. Cim. I. O. G. T.
Piata Tepeș Voda I, I. emelet.

— Vakmerő betörés egy forgalmas utcá-
ban. Az elmúlt éjszaka az őrzővállalat egyik
őre észrevette, hogy a Reclan rövidáru
cég II. kerületi 3 August-utcában levő üzle-
tének ajtaja nincsen bezárva. Amikor bete-
kintett az üzletbe, a földön szétszórt áru
mutatta, hogy az üzletben betörők jártak.
Erről értesítette a rendőrséget és Ker-
tész Lajos kereskedőt, az üzlet tulajdono-
sát, aki megállapította, hogy a betörők ha-
risnyát, keztükét, női és férfi fehérné-
müt, zsebkendőket, sálakat és más áru vit-
tek el. A kereskedő kára meghaladja a
húszezer leit. Az éjjeli őr az első ellenőrző
körútját este tízezer órakor végezte, tehát
a betörés ezután történt. A kereskedő az es-
ti záránál nem zárta le az üzlet előtt levő
vasrácsot és a betörőknek így csak az ajtón
levő lakatot kellett feltörni és azután ál-
kulus segítségével bejutottak az üzletbe,
amelyt kifosztottak. A betörőket keresik.

A Lloyd Dancing-Bár

fővárosi műsorában

Lorette és Barbakó

A londoni Colosseum
volt tagjai fényes
műsorszámakkal

Az Újságíróklubban

december 5, szombattól kezdve mindennap

ebéd

személyes étlapszerinti menü **45 lei**

(egyszemélyes menü 30 lei)
délutáni gömbfekte 10 lei

Uzsonna

fehérvé 12 lei

**Kedd, csütörtök és vasárnap
zenés-táncos-délután**
Vasárnap délután: Szolli - uzsonna
(ajándék-meglepetések)

Népszámlálás a villamoson

Akik tegnap az egyes számú villamoskocsikon utaztak, megépetve látták, hogy ott a kettős kalauzság intézménye divik. Az egyik kalauz adott jegyet és beszédte a pénzt, a másik meg csak azt kérdezte az utastól, hogy meddig utazik. Ha a választ megkapta, előszedett egy megtérképezett kis jegyet, abba beleszállt, aztán táskája mélyébe szüllesztette. Tegnap ugyanis az egyes villamoson népszámlálást tartottak, hogy lássák, tulajdonképpen hány utas használja az egyes vonalat és milyen távolságokra. Ilyen népszámlálás egymásután lesz majd a kettes, hármas, négyes, ötös és hatos vonalokon is. Nem kell megjedni, nem azért csinálják, mintha drágítani akarnák a villamost. Statisztikai adatok kellene, hogy ezek alapján az egyik, vagy a másik vonalon szaporítsák a forgalomban levő kocsik számát.

DANZIG CSATLAKOZÁSA A NÉMET IRÓDALOMHOZ. A Paris Soir jelentése szerint Danzigban a nemzeti szocialisták felkészítik a talajt Danzignak a német birodalomhoz való csatlakozására. A jelenlegi éjsza most tartja utolsó ülészakát, amelyen feloszlatták, az új választásokon pedig csak német nemzeti szocialista listát lehet nyújtani.

— A hazautazó jugoszláv küldöttség becsúztatása. A jugoszláv parlament képviselői, akik résztvettek december elején a fővárosban rendezett ünnepségen, ma visszautaztak Belgrádba. A jugoszláv küldöttség átutazóban este hét óra huszonnyolc perckor érkezik meg városunkba, ahol szívélyes becsúztatásan lesz része. A fogadtatási ünnepségen a hatóságok fejei is megjelennek.

— A magyar kormányzó jogkörének átterjesztése. Budapesten a választói reform ügyében összehívott pártkonferencia tegnapi ülésén Bethlen István főnök volt miniszterelnök, a titkos választójog bevezetését sürgette. Hangsúlyozta, hogy fontosnak tartja a kormányzó jogkörének kiszélesítését is. Kívánatos, hogy a kormányzó királyi jogokat kapjon és hogy az utódlás kérdését is szabályozzák.

TERMINUS

Varieté / Bár

december havi nagy műsora:

DUO CHARLESS

a Kludsky-cirkusz nagy attrakciója

Duo Popescu ikarjai játéka

Trio v. Rheinau mondain táncai

3 Bailey Brothers akrobaták

4 Harrison Girls excentr. tőncái

Azonkívül **Mirabell, Jenny** és más szölistanők

Kezdeté fél 11 órakor

A hosszúéletű ideiglenes bizottságok működését további négy hónappal megtoldották

Az új közigazgatási törvény értelmében a városok és vármegyék élén az ideiglenes bizottságok csak négy hónapig állhatnak. Timisoara város és Timis-Torontalmegye ideiglenes bizottságait a kormány az új közigazgatási törvény életbeléptetése után 1936 április 6-án nevezte ki. Minthogy négy hónapon belül sem a városnál, sem pedig a megyénél nem tartották meg a választást, augusztus hatodikán a belügyminiszter a városi és a megyei ideiglenes

bizottságokat — némi átalakítással — újból kinevezte. December hatodikán lejár a második négy hónap is és mivel a választásokat még most sem tartották meg, hétfőre a két ideiglenes bizottságnak újból való kinevezését várják. Nem valószínű, hogy a városi és megyei ideiglenes bizottságok összetételében változás lesz. Amint a kinevezés megérkezik, azonnal megtörténik a két ideiglenes bizottság beiktatása és eskütétele.

Orosz kommunista hadsereg támogatja a spanyol vörös kormányt

Szovjetország továbbra is fokozott mértékben és a legnagyobb támogatja a spanyolországi vörös kormányt. Rosenberg szovjet nagykövét és Caballero között megegyezés jött létre, amelynek értelmében a szovjet kommunista hadsereget szervez a valenciai kormány támogatására. Caballero ennek ellenében ötszáz millió arany pezétát bocsátott Rosenberg rendelkezésére.

Madridban a lakosság között óriási pánik uralkodik. A polgári személyek a házak pincéiben keresnek menedéket a bombázás elől. E're a célra nagyon alkalmasak a régi házak tágas pincéi. Igen

sokan a föld alatti villamosvasut állomásain rendezkedtek be állandó tartózkodásra. Ugyancsak a földalatti villamos alagútjaiban rendezte be a Vörös Kereszt mentőállomásait.

A burgosi kormány tegnap tudatta úgy az angol, mint a többi nagyhatalom megbíztaival, hogy november harmincadiktól december 15-ig Spanyolország egész partvidéke felett éjjel-nappal repülőgépek fognak cirkálni amelyek bombázzák a vörös kormány hadihajóit és állásait. Bombáznai fogják azonban azokat az idegen hajókat is, amelyek a spanyol vörös kormány részére hadianyagot szállítanak.

Szombaton este Nagy Mikulás-est

a Besseney telepen a **PLANK-féle vendéglőben** Tánca! Tánca!
Elsőrendű jazz-band zene

— Napsütés után hó. Tegnap reggel erős fagy és der után napsütés következett. A hőmérő délelőtt tíz órakor három fok hideget mutatott. Délben beborult és három óra tájban erős havazás volt, amely körülbelül negyedóraig tartott. Délután az idő enyhült, a hőmérséklet egy fok meleg volt és a hó legnagyobb része elolvadt. Este lehűlés következett be és havas eső hullott. A meteorológiai intézet jelentése szerint élénk nyugati és északnyugati szél várható, sok helyen havazás, a hegyeken hófúvás, az éjjeli fagy erősökken.

— Másfél éve készült apja meggyilkolására. A fővárosban tegnap temették el óriási részvét közepette Constantinescu Alexandru vasuti ellenőrt és feleségét, akiket saját fiuk borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolt. A temetés után a gyilkos fiut újból kihallgatták. Constantinescu Vasile, aki a vizsgálat miatt már öt napja nem aludt, teljesen megtört és őszintén elmondta, hogy apja meggyilkolására már másfél év előtt készült. A gyilkosság napján az előkészített bárdal álmában támadta meg apját és háromszor a fejére sujtott. Amikor látta, hogy nem halt meg, levette a nyakendőjét és azzal megfojtotta. Anyját szintén bárdal ütötte le és azután a nyakendő segítségével végzett vele. Kijelentette még, hogy barátja, Balanescu Coco tudott a gyilkosságról, mert arról részletesen beszámolt neki. Barátja tanácsára vásárolta a két bádghordót, amelybe szülei holttestét elrejtette.

BELGIUM NEM ENGEDI MAGÁT HÁBORUBA SODORNÍ. Van Zeeland belga miniszterelnök a kamarában kijelentette, Belgium nem engedi magát háboruba sodorni és háboruban csak akkor vesz részt, ha megtámadják. Belgium biztosítani akarja külpolitikájának függetlenségét is és csak olyan kötelezettségeket vállal magára, amelyeket teljesíteni is képes. Ha nem támadják meg, senkit nem fog fenyegetni, sem pedig támogatni. Ezzel szemben Belgium külügyminiszter a szenátusban kijelentette, hogy Belgium mindenkor teljesíteni fogja vállalt kötelezettségeit bármilyen veszedelmek is származnának ebből. A király beszédét nem lehet úgy magyarázni, hogy Belgium fennálló kötelezettségei alól ki akarná magát vonni. Belga katonai és politikai körökben a két ellentétes nyilatkozat nagy felűnést keltett.

Timisoara szentációja

a

Lloyd dancing-bár
fővárosi attrakciója

— Halállal fenyegetik az esküdteket. A bacauti esküdttörzs előtt már tizenkét napja folyik Coroiu, a rettegett bandita és társai bűnperének tárgyalása. Az utóbbi napokban a tárgyaláson szereplő esküdtek közül többen panaszkodtak, hogy Coroiu hívei terrorizálják és halállal fenyegetik őket. Számos gyanus egyén ugyanis felkereste az esküdteket és közölte velük, hogyha Coroiut elítélik, akkor őket és családjukat ki-méletlenül meggyilkolják. A bíróság elnöke megnyugtató kijelentéseket tett. A fenyegetésekről értesítették a jasi ítéletábla főügyészt is, akinek intézkedésére megindult a nyomozás a fenyegetőző egyének kézrekerítésére. Az esküdttörzs ítélete egy-két nap múlva várható.

Ezelőtt addig kínlottak a HOLESSEL amig az idő meghozta a gyógyszerést.

Ma könnyebb a sorsunk. A hűlés első jeleire egyszerűen beveszünk 1-2 **ASPIRIN** TABLETTÁT.

Ezek biztosan segítenek!

BAYER

— Botrány a francia kamarában. A francia kamara tegnap délutáni ülésén a sajtótörvény vitája során felszóllalt Colombe demokrata képviselő. A kommunisták állandó közbeszólásokkal zavarták beszédét. Colombe hangsúlyozta, hogy Blum miniszterelnök ellentétbe került saját magával. Annak idején elreztte a frank értékének csökkentését és most mégis ő csinálta meg. Végül kijelentette, hogy a sajtó teljesíteni fogja feladatát.

— Nagy összeesküvés Görögországban a kormány ellen. Athénben összeesküvést lepleztek le, amelynek célja a görög kormány megbuktatása volt. Az összeesküvés vezetője Mihalokopulosz volt miniszterelnök, részesei pedig tekintélyes politikusok és katonatisztek voltak. Hír szerint kompromittálva van az ügyben Rallis volt külügyminiszter, Politisz volt miniszterelnök, Merkuszis volt miniszter, Repasz nyugalmazott tábornok, több hírlapíró, bankár és volt képviselő. Számos letartóztatás történt. A letartóztatott személyeket az Egei-tenger egyik szigetére száműzték.

Legújabb sporthírek

ANGOL ELISMERÉS
A MAGYAR CSAPATNAK

Az angol lapok nagy cikkekben foglalkoznak a magyar csapat londoni vendégserleplésével. A Times azt írja, hogy a magyar csapatok a támadás művészei, akiknek játéka felülmúlta a várakozást. Az átgondolt huzások azonban azért nem vezethettek eredményre, mert az angol védelem jobb kondícióval és gyorsaságával nem adott időt arra, hogy a magyar csapatok lövő helyzetbe jussanak. A Daily Telegraph azt írja, hogy a magyar csapatból csak a hátvédek játszottak gyengén, de különben a csapat igazolta azt, hogy a legszebb futballt Magyarországon játsszák.

Magyar könyvujdonságok!

Horváth-Német: Kegyenc
Kovrig: Elsőosztály fedélzetén
Szabolcsi-Bence: Bevezetés a zenetörténelembe
Riparterek antológiája
Kaposy: Kelekpáron Afrikába
Nordhoff: Lázadók
Havas: Kék vonat
Karácsony: Napos oldal
Benoit: Nyugat asszonya
Köves: Csavargók menelrendje
Kaphatók:

CULTURA
könyvkereskedésben
Timisoara IV., Bulev. Carol 16.
Telefon: 15-07

Elég a fecsegésből!

Winston Churchill ilyen című cikkben foglalkozik Anglia helyzetével a Paris Soir hasábjain. Kifejti, hogy Anglia külpolitikai helyzete az utóbbi években egyre rosszabbodott.

— Széles idő alatt — folytatja — a habozó és öntelt Anglia ragaszkodott szélkakas-szerepéhez. Sok fecsegést hallottunk arról, hogy fenn kell tartani a Népszövetséget és meg kell védeni Abesszinia jogait. Sokat fecsegtek Hoare—Laval-egyezmény tervéről és ismét sokat fecsegtek, mikor ez a terv megbukott. Dicsérték Edent és tapsoltak szankciós politikájának. De istennekre, ugyanígy tapsoltak, amikor a szankciós politikáról le kellett mondani. Fecsegés, csupa fecsegés a népszövetségi reformját illetően is. Fecsegés végül az új nyugati Locarnóról...

Megállapítja aztán Churchill, hogy a sok fecsegés helyett inkább Anglia megerősítésére kell gondolni.

— Gyilkos merénylet készült a japán miniszterelnök ellen. A tokiói rendőrség letartóztatott egy Vatanabe nevű harminchat esztendőes embert, akiről kiderült, hogy meg akarta gyilkolni Hirota miniszterelnököt. Vatanabe több beadványt intézett a miniszterelnökhöz, de egyikre sem kapott választ és azért hátrázta el magát a merényletre. Lakásán több bombát találtak.

— Fejfájás: borogatás, lemosás a valódi Diana sóborszesz hathatós segítségével.

— Ellopott egy drága nyakláncot. A severinmegyei Jidoara községben Dobanda Dumitru hírhedt munkakerülő a nyitott ablakon keresztül bemászott Oprea Stefan jómódu gazda lakásába és elvitt egy aranyfényképből álló nyakláncot, amelynek hermincezer lei az értéke. Amikor kimászott az ablakon, Oprea Stefan gazda észrevette a tolvajt, akinek azonban sikerült elmenekülni. A csendőrség keresi.

— Ötszáz jutalom... Nagyszabású étel-recept-pályázatot hirdet új számában a Párisi Divat és a pályázat keretében ötszáz pompás jutalom kerül kiosztásra. Ezzel kapcsolatban a népszerű divatlap a legkiválóbb magyar szakácsművészek mintareceptjeit is közli. A Párisi Divat új száma remek párisi toalettek, kabátok és kizimunkák eredeti rajzait közli.

Színház

Megérkezett a magyar színházunkba és szombaton este kilenc órakor kezdődik a színielőadás.

A közönség már kiváltotta jegyeit a magyar színielőadás megnyitójának előadásaira. Tegnap reggel már a Csárdáskirálynő előadásának jegyeit is megkezdte árusítani az elővételi pénztár. Pénteken este jelmezes főpróba lesz és szombaton este pontosan 9 órakor Heltai Jenő remekműve, a Néma levente teljes pompájában fog Timisoara közönsége elé kerülni.

Vasárnap este újabb premierrel szolgál az igazgatóság. Erdélyi Mihály Csavargó című operettjének lesz a timisoarai bemutatója. Hangulat, szín, pompa, derű és kacagás és egy világvárosi előadás élvezetével gazdagabban távozik a közönség, hogy elküldje mindazokat, akik önhibájukon kívül nem juthattak az első előadások élvezetéhez.

A magyar színház heti műsora:

Szombaton este 9 órakor: Néma levente. Heltai-premier. A Timisoara—satumarei társulat prózaegyüttesének bemutatkozása. Rendes helyárak.

Vasárnap délután 3 órakor: Csárdáskirálynő. Kálmán-operett. Olcsó helyárak.

Vasárnap délután 6 órakor: Néma levente. Rendes árak.

Vasárnap este 9 órakor: Csavargó. Operett-premier. A Timisoara-satumarei társulat operettegyüttesének bemutatkozása. Rendes árak.

Hétfőn este 9 órakor: Csavargó. Rendes árak.

Kedden este 9 órakor: Méltóságos asszony. Ujdonságbemutató. Rendes árak.

Szerdán délután 6 órakor: Marica grófnő. Operett. Nagyon olcsó helyárak.

Sport

A bányászati boxbajnokságok küzdelmein hat egyesület ökölvívői vesznek részt

A fővárosi központi boxszövetség utasítására a timisoarai kerületi szövetség ma, pénteken és vasárnap rendezi meg a bányászati boxbajnokságok küzdelmeit. A bajnoki versenyeken az UDR, Jiul, Kadima, Hakoah, CAMT és CFR ökölvívői vesznek részt. A mérkőzések izgalmát csak fokozza az a körülmény, hogy számos timisoarai cég értékes ajándékokat ajánlott fel a bajnokság győztesének, míg Stoicescu C., a fővárosi

egyetem rektora, aki Caras megye szenátora is, díszes kivitelű kupát adományozott a csapatbajnokság győztes együttesének. Már ezek a jutalmak is biztosítják a küzdelmek érdekes nivóját, de ezenkívül számos fiatal versenyző tőr az idén a bajnoki címre. A mai elődöntőket este kilenc órai kezdettel a Sörgyárudvar helyiségében bonyolítják le. A villamosjegyek a visszautazásra is érvényesek.

A Kadima házi tornaversenye

A Kadima tornaszakosztálya december 6-án, vasárnap házi tornaversenyt rendez a zsidó liceum tornatermében. A délután négy órakor kezdődő tornaverseny látványossága a piramisok bemutatása lesz, de a többi versenyszámban is tudásuk legjavát nyújtják a tornászok, mert a háziverseny befejezéseként a díjak kiosztása szerepel. A tornaversenyen az érdeklődőket szívesen látják.

Két C-liga mérkőzés lesz vasárnap

Vasárnap csak két C-liga mérkőzés kerül lebonyolításra. Délután két órakor a Politechnica-pályán az Electrica és a műegyetemi futbalcsapat találkoznak, hogy a két pontért harcoljanak. Az Electrica csapatának meg kell majd küzdeni a győzelmért, mert a Politechnica éppen a helyi ellenfelekkel szemben mindig kemény ellentállást fejt ki. A Banatul-pályán délután két órakor a

Banatul és a lugoji munkáscsapat mérkőznek a bajnoki pontokért.

Visszaállítják

a középeurópai amatőr-kupát

A középeurópai amatőr-kupa küzdelmei néhány év előtt érdekes küzdelmeket hoztak. A küzdelmekben résztvevő Románia csapata is és az egyik fordulót meg is nyerte. Most felmerült a terv az amatőr-kupa visszaállítására. Az első értekezletre meghívták Romániát is.

Az Austria lett az őszi bajnok

Az osztrák bajnokság őszi fordulója befejeződött és kialakult az őszi helyezések. Az őszi bajnok az Austria csapata 18 ponttal, második az Admira 17 ponttal, harmadik a Vienna 14 ponttal, negyedik az FC Wien 12 ponttal. A Rapid gyengén szerepelt és 11 ponttal a hatodik, a Wacker csapata pedig ugyancsak 11 ponttal a nyolcadik.

Alkalmos karácsonyi ajándékok

Dejalinek és angol puplinok

Oxfordok sportingeknek

Flanellok ski-ingeknek és bluzoknak

olcsó árban és nagy választékban

a

Népáruház-ban

Timisoara I. ker., Piața Unirii 13

— A református nőszövetség vasárnap december 6-án délután öt órakor a sörgyár vendéglőben nagyszabású teadélutánot rendez, amelyen két humoros egyfelvonásos színdarab is előadásra kerül. Az egyes szerepeket a nőszövetség kiváló műkedvelői játsszák. A teadélután tiszta jövedelmét szegény gyermekek felruházására fordítják.

— Kenyeres-Kaufmann a bíróság előtt. A budapesti törvényszék Kenyeres-Kaufmann Miklós-Móric volt képviselői család és okirathamítási perek tárgyalását január 11-re tűzte ki. A két napos per iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg. A bíróság elhatározta, hogy a közönséget csak belépőjegyekkel engedi a tárgyalási terembe. Igen sok tanút idéznek meg. A tanúk között lesz a beiusi zsidó rabbi és felesége is. Ezek vallomásának segítségével akarják kideríteni, hogy Kenyeres-Kaufmann tulajdonképpen kinek a fia.

— Elsüllyedt a viharban egy német hajó Hamburgból jelentik, hogy az Északi-tengeren elsüllyedt az Else nevű német hajó. Tíz ember a vízbe fullt és a személyzetből mindössze ketten menekültek meg. Hollandia partjain szintén nagy vihar dühög. Baarn mellett a tenger elszakította a gátat és az árvíz óriási területeket borított víz alá. Az árvíz Rotterdam egyes részeit is eltepte.

— Asztma és szívbetegség, mell- és tüdőhaj, görvély- és angolkór, a bőr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja a gyomor és belek működését kitünően szabályozza. Az orvosok ajánlják.

MOZI

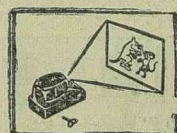
MOZIK MŰSORA:

Péntek, december 4.

Apolló-mozi: Arany az utcán.

Capitol-mozi: Rosemarie.

Tivoli-mozi: Gyűlölet völgye.

A DUX-mozi műsora:
Noe bárkája

Filmek és mozi-gépek kaphatók a

Centrala DUX-nál
Kecskeméti, I. Bulevard I. G. Duca 2

Nyitva szombaton és vasárnap

Ma nyílik meg

a Magyar Leánytagozat jótékonycélu

Nyitva szombaton és vasárnap

Mikulás- és karácsonyi kiállítása

gyermek öröme: babák és játékszerek

a Lloydklub első emeleti termében

Felnőttek öröme: kézimunka és praktikus ajándékok

Közgazdaság

Az iparengedélyek becserélési határidejét már semmi körülmények között nem hosszabbítják meg

Megirtuk, hogy a munkakamarához érkezett hivatalos értesítés szerint a munkaügyi miniszterium az iparengedélyek és a szakmunkások munkakönyveik becserélési határidejét december 1-ig hosszabbította meg. Ezen idő után jobb meghosszabbítás nem lesz és a határidőket, kik becserélési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, illetve nem igazolják, hogy a becserélés iránti kéré-

nyét benyújtották, ezért tizezer leig terjedő pénzbüntetéssel sújtják. A becserélési illeték ötven lei. A kérvényre nyolc leies okmánybélyeget és egy leies repülőbélyeget kell alkalmazni. A kérvényhez bizonylat csatolandó, hogy az illető tagja a kerületi betegsegélyező pénztárnak. Erre a bizonylatra tizen-negy leies okmánybélyeg és két leies repülőbélyeg kerül.

A hitel megszervezése. C a n c i o v pénzügyminiszter tegnap megjelent a Nemzeti Bankban és Constantinescu bankkormányzóval tanácskötött a hitel megszervezésére vonatkozó örvényjavaslat előkészítésével kapcsolatban.

Adóban elárvereztek tíz házat. Satu-nare városban az adóbehajtási pénzügyigazgatóság megtalálta a módját, hogyan siettesse a háztulajdonosoktól a átrálékos adók befizetését. Negyvenháza egyszerűen rátábláztatta a háztulajdonos adóhátalékát és kitiizette az árverést. Harmincan rohantak az adóhátalékba és rendezték tartozásait. Tíz háztulajdonos azonban nem tudott pénzt keríteni, nem fizetett, mire a pénzügyigazgatóság tíz házat árverésen eladott.

Még nincs karácsonyi utazási kedvezmény. A vasut vezérigazgatósága közli, hogy a lapokban a karácsonyi ünnepekkel kapcsolatosan megjelent utazási kedvezményekre vonatkozó hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert az utazási kedvezmény ügyében eddig semmiféle rendeletet nem adtak ki.

A vízumkényszer eltörlése Magyarországon. A magyar képviselőházban Eber Antal sürgette a vízumkényszer eltörlését azokkal szemben, akik Magyarországra jönnek. Az utóállamokkal szemben szintén szükségesnek tartja a vízum eltörlését. Vízumdíjakból az államnak évente 900.000 pengő jövedelme van, amelyért azonban a felfokozott idegenforgalom kellő kárpótlást nyújtana. Kánya külügyminiszter bejelentette, hogy egyes államokkal a vízum eltörlésére már megindultak a tárgyalások.

Nehagyja magát becsapni! Ha Koproit kér, nézze meg a csomagolást: minden csokoládé-pasztillán minden dobozon rajta áll a Koproit név.

Minden fűtőanyagának van salakja!

A szervezet fűtőanyaga az élelem. De ennek a fűtőanyagának is van salakja, amelyet el kell távolítani. Ha a rendszeres uton bérelynység miatt a salakot a szervezet nem választja ki, úgy gondoskodni kell annak eltávolításáról, különben felgyülemlik és a legkülönbözőbb betegségeket és zavarokat okozza. Erre a célra hashajtót szedjünk. De a hashajtó megválogatásánál legyünk óvatosak. Csak az a hashajtó felel meg a célnak, amelynek hatása biztos, enyhe, nem okoz görcsöket, ize pedig kellemes. E feltételeknek legjobban a KOPROL csokoládé pasztilla felel meg.

KOPROL

AZ IDEÁLIS HASHAJTÓ

A negyedik évnegyedre szóló behozatali kérvények. A kontingentálási hivatal tanácsának határozata értelmében a negyedik évnegyedre behozatali kéréseket csak december 15-ig fogadják el. December 15. után csak a petróleumváltalatok és a hatóságok behozatali kéréseit fogadják el.

Emelkedik a buza ára. A bányási gabonapiacra a buza irányzata barátságosabb és a kereslet is élénkebb. Constanta felé azonban újból nincsen megfelelő vasúti kocsik és ezért az üzlet nem tudott teljesen kialakulni. Az üzleti forgalom élénkítése jótékony hatást gyakorolt a buzaárakra, amelyek emelkedést mutatnak. A piaci árak a következők: új buza 78 kilós 420, új buza 79—80 kilós 425, új tengeri 215, zab 260, takarmányárpa 320, tavaszi árpa 340, korpa 230, muharmag 400, napraforgómag 390, tökmag 600, cirokmag 200, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 lei százkilónként. A lucernamag 26 és a löheremag 25 lei kilónként.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 9.90—10.10, svájci frank 45.50—46.50, dollár 192—194, angol font 980—995, olasz líra 9.70—9.90, osztrák schilling 33—33.50, magyar pengő 34.50—35.50, dinár 3.40—3.50, cseh korona 5.60—5.70, német márka 41—42, Napoleon arany 1300—1320, arany font 1600—1630.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 4.25—4.50, svájci frank 22—23.75, angol font 491.70—492.75, olasz líra 5—5.50, dollár 99.50—100, belgas 16.50—17, hollandai forint 52—55, cseh korona 4.50—5, osztrák schilling 23.50—24.50, pengő 25—28, német márka 40—42, dinár 2.90—3.10, leva 0.80—1.25, zloty 18.75—19.50. Ezekhez az árfolyamokhoz a valuta felárat külön hozzá kell számítani.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: német márka 38.40—38.60, drachma 0.89—0.90, cseh korona 4.65—4.85, olasz líra 6—6.10.

Igy történt...

cimen hedd reggeli számunkban megkezdjük Aszódy János szenzációs történelmi riport-sorozatának közlését

Gexel-Rónay Mihály báró

Vezeklés

Karácsony bójtjének borus, zuzmarás késő délutánján, a fegyház nagyterméből jövet, egy csoport fegyenc vonult végig a keskeny, bolthajtásos folyosókon. Jótékonyági karácsonyi ünnepélyről jöttek. A fegyház lelkésze, meg az igazgatója beszédeket mondtak nekik, mindegyikük kapott valami ajándékot, végül karácsonyi énekeket énekeltek. Visszatérve ki-ki tetszése szerint bemehetett cellájába, vagy a rendes munkatermébe. Az ünnepek miatt dél óta állott már a munka.

Mintegy huszan a kosárfonó-terembe mentek. Legnagyobb részük összeült egy kicsit beszélgetni, némelyek meg magánosan félrehúzódtak.

Egy komoly tekintetű, barnapiros fiatal férfi külön leült rendes munkaszékére; nézegette a kapott nyakbavaló meleg kendőt, meg a halkan csevegő csoportokat, anélkül, hogy hallgatta volna is mit beszélnek. Majd nagyot sóhajtvá odalépett a vasrácsos, csukott ablakhoz és kitekintett a leboruló szürkületre. A nagy pelyhekben megindult hősiesen keresztül felpislogni látta a kisváros kevéssé számú gázlámpáit, ingadozni, hajladozni látta a rájuk fagyott hólabok alatt a szembeni lankás hegyoldalon feketéllő erdő fái hosszú ágait; fehéren fodrosodni látta a víztől éles-hegyesre

esizolt, simára nyaldosott, kiálló kövek között tajtékzó, kiáradt hegyipatak zúgó vizét.

Tizennegyedik esztendeje szemlélte már ezt a tájat, minthogy a kosárfonoda szomszédjában sorakozó börtönének ablaka is erre szolgált. Tóth Jani meg, ha nem dolgozott, vagy nem aludt, szüntelenül a szabadba bámészkodott. Azért mégsem ismerte ő azt a tájat, mivel tizennegyedik esztendeje kifelé mindig csak tekintett, anélkül, hogy látott volna. Ezernyolcszázhetvennyolc pünkösdjén őta örökké csak saját benső világát nézte... csak azt látta; azóta, hogy Eller Ignáccal Györgyösi Miskát meggyilkolta.

Olyan idők jártak akkor, hogy az emberi életnek nagyon meg volt az értéke. Nem is kerülték volna el az akasztófát, ha szemtanuk nem bizonyítják, hogy lopni akartak, nem volt szándékukban élni. Különböznél előbb gyilkoltak, azután raboltak volna. Eller husz, Tóth Jani tizenöt évi fegyházat kapott.

Akiket a társadalom kiteszt, kizár magából, azok egymáshoz tartoznak. Némelyikük belátással, megadással beletörődéssel és a megbánás keserű érzetével viseli számkivetettségét. Ezek a véten bűnözők s megtérők. Mások elkeseredéssel, gyűlölettel, lihegő bosszuvágygal vannak eltelve az egész társadalom iránt. Megtorolni vágnak rajta, hogy törvényei megsértéséért lesújtott rájuk, elégtételt vett magának. Pedig ezek a törvények általános emberiek, miután

istentől valók.

Tóth Jani azok közül való volt, akik szüntelenül bánkodnak a bűnök felett, amiért a másvilágon kész számukra a bocsánat.

Szelid alázatosságban töltötte el hosszú rabsága tizennégy évét. Örökké magába zárkózott, szótlan maradt; mert lelkiismerete, ez a saját kisbíró, nem akart sohasem elhallgatni. Faggatta, unszolta, szüntelenül elítélte: Miért tetted? Miért oltottad ki ártatlan felebarátodnak az életét? És Tóth Jani mindig csak azt az egyet válaszolta, vallotta gondolatban, hangtalan riadozó ordítással a kérlelhetetlen lelkiismeretének: Miért? ... Hát miért?

Azon az estén is, amelyen a keresztények milliói a karácsonyfa pompája mellett ünnepelték az Ur Jézus születését, Tóth Jani ismét saját lelkiismeretével tusakodott. Élénkebben, mint tizennégy esztendő óta valaha is, elvonult lelki szeméi előtt a sötét múlt... az a borzasztóan nagy esemény... az a büntetés, amely így esett meg:

Abban az időben, amikor még nem voltak arra vasutvonalak, ladáskocsin szállították a postát Szeged és Nagyszentmiklós között. Néhány utas részére is volt hely rajta. A postai küldemények, nem ritkán pénzzzállítmányok őrzésére szuronyos bakka ült, töltött fegyverrel a bakon a kocsis mellett. Két-két hónapi időszakra vezényelték ki e célra katonákat; teljes ellátáson kívül kétszeres illetményekkel.

Tóth Jani porgányi fiu volt. Harmadik évét szolgálta már mint katona s mivel megbízható, szelid és bátor ember volt, őt is beosztották postát kisérni. Könnyű szolgálat volt lassu ügésben naponta végig kocszni a pályát; egy nap erre, a másikon arra. Györgyösi Miska postakocsis pedig korosabb, beszédes ember vala, aki sokat látott, sokat halott, szívesen is fizte egymásba egyik szóból a másikat úgy, hogy kellemesen telt az idő. Az éjszakákat felváltva töltötték Szegeden és Nagyszentmiklóson, reggel nyolckor kikapták mindig a postát, mindjárt elindultak vele, baktattak az országuton s mindössze négy falu postahivatala előtt állottak meg, a postaszakokat kicserélni.

Egy este, mikor Jani Nagyszentmiklóson a postahivatal előtt pipázgatótt, melléje telepedett a padra egy iparos kizézési fiatalember. Beszédbe elegyedtek. A másik azt tudakolta Janitól, miként folyik az utazás a postakocsin. Eller Ignácnak mondta magát, aki pár nap mulva Szegedre készült állást keresni mint lakatossegéd. Aztán az lett a beszédből, hogy betértek egy pohár borra egy korcsmába. Eller fizetett, Tóth Jani meg nem szabadott. Harmadestén megint együtt üldögéltek a korcsmában. Többet ittak, mert Eller többet fizetett s ettől össze melegedtek. Idővel összebarátkoztak s a katona annyira Eller befolyása alá került, hogy orákulumot látott benne.

(Vége köv.)

Gondolsz-e arra, milyen sokan fáznak embertestvéreid? Csak öt darab tűzifát kérünk számukra!

Ocska ruhaneműt!

Vasárnap, december 6-án jönnek a gyűjtőkocsik a II. kerületben. Készítsük elő a nélkülözőknek szánt adományokat. Régi gyerekjátékok! Katolikus Női Missió

Rádió

Péntek, december 4. Bucuresti. 7.30: A reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 18: A Cristae-zenekar hangversenyének közvetítése. 20.35: Operaközvetítés. 21.15: Felolvasás. 21.45: Hírek. 22.15: Hírek külföldre németül és franciául. **Budapest I.** 7.45: Torna, utána Gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Cigányzene. 14.30: Állástalan zenészek szimfonikus zenekara. 15.40: Hírek. 16: A jótékony célu állami borsjáték huzása. 17.15: Diákféltóra. 18: Munkésféltóra. 18.30: A rádió szalózzene-kara. 19.25: Gáspár Jenő előadása. 20.05: Josef Maria Hauschild énekel. 20.40: Egy nap a kaszárnyában. 22.10: Hírek. 22.30: Zságrábi vonósnegyes. 23: Időjárásjelentés. 23.30: Hanglemez. 24: Hírek angol nyelven. 24.15: Huszonnégytagu cigánygyerekekzenekar. 1.05: Hírek. **Budapest II.** 18: A rá-

dió szalózzene-kara. 19.35: Tinakó Margit magyar nótákat zongorázik. 20.10: Gyorsírótanfolyam. 20.45: Előadás. 21.20: Hírek. 21.40: Jazz-zenekar: játéka Dobis Vilmos énekszámaival. 22.30: Hanglemez. **Bécs.** 20.30: Zene és ének. 22: A bécsi szimfonikusok Telmányi hegedűművésszel. 23.20: Bécsi est. **Belgrád.** 20.50: Lemezek. 23.20: Vendégloji zene. **Berlin.** 20.20: Táncczene. 21.10: Gigli-lemezek. 21.30: Zenekari hangverseny. **Deutschlandsender.** 21.10: Vonósnegyes. 21.50: Közzene. 23.30: Csembalójáték. 24: Szórakoztató-zene. **Lipsee.** 19: A drezdai fillarmónikusok hangverseny. 22.10: Tüzerdalok. 23.30: Szimfonikus-zene. **Milánó.** 17: Hubermann hegedűművész játéka. Utána lemezek. 21.45: Zenekari hangverseny. 23: Csellójáték, majd táncczene. **Prága.** 23.15: Hegedű és zongoraszónata. **Róma.** 22.15: Táncczene. 23.20: Táncczene. **Stockholm.** 20: Hárfá. 21: Zongorajáték. 22.15: Ének. 23: Szórakoztató-zene. **Strasbourg.** 21.15: Szaxofónszóló. **Stuttgart.** 19: Könnyü-lemezek. 20.30: Hangszerakrobatika. 23.30: A rádiózenekar hangverseny.

Varsó. 20.30: Dalok. 20.45: Operarészletek. 21.15: A filharmónikusok Rubinstein zongoraművésszel. 23.45: Táncczene.

Szombat, december 5. Bucuresti. 7.30: A reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 18: Katonazene. 19.15: A kis rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 20.10: Felolvasás. 20.30: Alexandru Péter román népdalokat énekel. 21.15: Táncczene. 22.45: Táncclemezek. 24: Vendégloji zene. **Budapest I.** 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: A rádió szalózzene-kara. 13.30: Hírek. 14.30: Zongora-hegedű. 15.40: Hírek. 17.10: Török Sándor meséje. 18: Zakariás János előadása. 18.30: Hanglemez-revü. 19.30: Tonelli Sándor előadása. 20: Cigányzene. 20.45: A Faun, vigjáték. 22.40: Hírek. 23.05: A finnek nemzeti ünnepének előestéjén. 23.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 1.05: Hírek. **Budapest II.** 18: Missziós üze-

netek. 19: Mezőgazdasági féltóra. 19: Hanglemez. 20.20: Előadás. 21.20: Hírek. 21.40: Kertész Miklós jazz-zene-kara játéka. 20.15: Varázskeringő operett előadása, utána táncclemezek. 23.20: Zongorajáték. 24: Vidám lemezek. **Belgrád.** 19.20: Zongoranegyes. 23.20: A rádió zenekar. 24: Táncczene. **Deutschlandsender.** 20: Tarka zenedalos-es. 23.30: Cselló és zongorahármas. **Frankfurt.** 19: Indulók és dalok. 21.10: Időjárás-jelentés. 23.30: Táncczene. 1: Szórakoztató-zene. **Milánó.** 18.15: Táncczene. 21.45: Színmű, utána a rádiózenekar. 24: Táncczene. **München.** 20.40: Orgonajáték. 21.10: Falusi zene és énekegyüttesek. Táncczene. **Prága.** 23.15: Lemezek. **Róma.** 20: Lemezek. 21.45: Vegyes-zene. 22: Wagne. Walkür operája, utána táncczene. **Stockholm.** 18.05: Hegedű és zongoraszónata. 19: Lemezek. 23: Táncczene. **Strasbourg.** 21.15: Táncczene. 22.30: Tarka-est. 1: Táncczene. **Stuttgart.** 20: Táncclemezek. Szórakoztató-zene. **Varsó.** 20.30: Zenekari hangverseny. 22.40: Szimfonikus-zene. 23.40: Könnyü-lemezek.

Próbihirdetések

Állási keres

Gyermekkisasszony

megbízható, rendes, 3-6 éves gyermek melé ajánlkozik. Cim a kiadóban. (5891)

Vakás

1-szobás

terti fürdő-szobás garzonlakás, azonnal kiadó. III., Str. Treboniu Laurean 3. (4830)

3-szobás

modern lakást keresek központi fekvéssel, azonnali beköltözéssel. Cimeket „Azonnal” jelígre a kiadóba kérek. (3614)

1-szobás fürdőszobás

modern lakást keresek az I. kerületben. Cimeket „Tisztviselő” jelígre a kiadóba kérek. (3615)

Butorozott szobás

keresek, teljesen különbejárattal, fürdőszoba használatlalt. Cimeket „Utazó” jelígre a kiadóba kérek. (3616)

May Károly

A kínai sárkányfiak között A mandarinok országában

Ara diszkötésben 20 lei

Kapható a Déli Hírlap kiadóhivatalában

Az ország egyetlen vendégloji nari szaklapja

Gazeta

Restauratorilor si Hotellerilor Vendéglojsok és Szállodások Lapja

Timisoara I., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégloji iparos asztalan

Adás-vétel

Eladó

jó állapotban lévő kézimangorló. I., Piata Bratianu 3. Ungár. (3084)

Pézsma hát

bélsnek, jó állapotban, olcsón eladó. Megtekinthető délután. Cim a kiadóban. (4906)

Egy hold

prima szántóföld eladó a városi vámház és országot mellett. Cim a kiadóban. (4911)

Nagy kályha

nagyobb terem fűtésére kiválóan alkalmas, eladó. Rohlik, IV., Str. Pop de Basesti 12. (4907)

Törött aranyat

aranyfogat, ezüstöt, annak valódi értékéért csak „Ora Fixa”-cégnél adhatja el. IV., Str. I. C. Bratianu 31. (1020)

Gyerekbicikli

háromkerékű, használt, megvételre kerestetik. I., Str. Eugen de Savoya 22, földszint jobbra, B. Árpád. (1063)

Varrógépek

szabó-öklök, próbababa, jutányosan adó. Érdeklődni I., Str. General Grigore I, ajtó 8. (49)

Gyerekbicikli

8-10 éves kislány részére, megvételre resen. Cimeket „Gyerek bicikli” jelígre a kiadóba kérek. (361)

Pianinót

vennék kifogástalan állapotban. Cimeket „Alkalmi vétel” jelígre a kiadóba kérek (361)

Mark Twain

Tamás urfi mint detektív Tamás urfi léghajón

Ara diszkötésben 86 lei

Kapható a Déli Hírlap kiadóhivatalában

Különítele

Olcson

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Glorie 9. Adám Willweith. (438)

Leszaladt harisnyaszemek

felszedését pontosan és olcsón vállalom. I ker., Str. Gh. Asachi 21. Ujtér sarokház.

Verne Gyula

összes munkái diszkötésben à 30 lei

Kapható a Déli Hírlap kiadóhivatalában

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-fele hihomtejkremet, lilium-tejzappant, liliumpudert három színben.

Kapható kizárólag a Városi gyógyszertárban a „Fekete Sasoz” I., Piata I. C. Bratianu

A legnagyobb öröm a gyermek részére karácsonykor egy jó könyv!

Előfizetőink és olvasóink a Déli Hírlap kiadóhivatalában a következő könyveket vásárolhatják

Önköltségi árban:

- Tutsek Anna: Tréfás mesék 20 lei
- Grimm-mesék 20 lei
- Balla Ignác: Két kis lurkó 20 lei
- Szinetár György: 8 fiu 8 története 20 lei
- Szegedy Ila: Kis fiuk, kis lányok igaz története 20 lei
- Gárdonyi Géza: Mindentudó Gergely bácsi 20 lei
- Benedek Elek: Öcsike 20 lei
- Z. Tábori Piroksa: Béke-sziget 20 lei
- Swift: Gulliver utazásai 20 lei
- Ego: Bodnár Ilus pályaválasztása 45 lei
- Andersen meséi 60 lei
- Tutsek Anna: Régi emlékek 60 lei
- Courths-Mahler: A kis libapásztor 90 lei
- Donászy Ferenc: Oroszlánok és tigrisek között 65 lei
- Cooper: Az utolsó mohikán 50 lei
- Elen Mary dr. Fábán: Egy csokorba kötött mese 55 lei
- Greenhorn: Három világrész eszavorgója 144 lei
- Andrews: A sarkoktól az egyenlítőig 144 lei
- Muneecke: Hagenbeck munkában 144 lei

és még számos más gyermek- és ifjúsági könyv a legolcsóbb áron.

V. déli előfizetőinknek postán küldjük a kívánt könyveket a portó hozzászámításával utánvételt

Déli Hírlap kiadóhivatala

Timisoara I., Piata Bratianu